

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321010338
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2321010338.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci proti obžalovanému ml. X. B., nar. XX.XX.XXXX v K., t. č. vo väzbe ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 17.06.2021, č. k. 17T/27/2021-321 na verejnom zasadnutí konanom dňa 02.09.2021 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný mladistvý X. B., nar. XX. XX. XXXX v K., trvale bytom K., t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov

odsudzuje:

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam a § 117 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 3 (tri) mesiace.

Podľa § 117 ods. 4 Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 17.06.2021, č. k. 17T/27/2021-321 bol obžalovaný ml. X. B. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 19. 09. 2020 v čase okolo 18,17 hod. v meste Šaľa počas prepravy autobusom mestskej hromadnej dopravy po ceste z autobusovej zastávky Lúčna k autobusovej zastávke Večierka, po tom ako si prisadli k poškodenému Z. D., povedal mu obžalovaný J. J., že potrebujú od neho „nejaké drobné“ a keď sa poškodený zdráhal, ml. obžalovaný X. B. mu povedal, že to je kamarátska splátka, lebo keď bude niečo potrebovať, tak mu pomôže a obžalovaný J. J. sa ho spýtal, čo si myslí o sebe, že on „urobí“ každého a každý mu musí dať a či už zažil to, že poškodeného „spravia“ úplne o všetko a na vysvetlenie dodal, že ide o také „robenie“, kde sa použije aj nôž, pričom si obžalovaný J. J., sediaci krížom oproti poškodenému, dal ruku do vrecka mikiny, nakláňal sa k nemu a počas toho pozeral poškodenému priamo do očí a tak poškodenému naznačoval, že vo vrecku má nôž, ktorý môže použiť, súčasne vyzval poškodeného, aby si rozmyslel, čo urobí, že či to chce po tej kamarátskej ceste a dá im peniaze alebo po tej horšej, lebo vystupujú na tej istej zastávke

ako on a zvýšeným hlasom vyzval poškodeného nech vytiahne peňaženku, pričom ml. obžalovaný X. B. opakovane vyzval poškodeného, aby dal peniaze obžalovanému J. J., a tým spoločne u poškodeného vyvolali taký strach, že z obavy ich ďalšieho násilného konania im ukázal svoju peňaženku, v ktorej mal 10,- eur, ktoré mu obžalovaný J. J. vzal a s ktorými obaja obžalovaní na zastávke Večierka vystúpili z autobusu, čím spôsobili poškodenému Z. D. škodu vo výške 10,- eur.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona a § 117 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 9 mesiacov. Podľa § 117 ods. 4 Trestného zákona súd I. stupňa obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Okresný súd vo veci nariadil hlavné pojednávanie na deň 17. 06. 2021, na ktorom obžalovaný učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, okresný súd toto vyhlásenie prijal, a preto postupom podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku v tejto časti nevykonal dokazovanie. Vzhľadom k vyhláseniu obžalovaného ho súd uznal vinným zo spáchania zločinu a vykonal dokazovanie podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku súvisiace iba s výrokom o treste (poškodený Z. D. si náhradu škody neuplatnil).

U obžalovaného mladistvého okresný súd z odpisu registra trestov zistil, že bol 2-krát súdne trestaný pre trestný čin podľa § 188 Trestného zákona v spolupáchateľstve (zločin lúpeže - rozsudok sp. zn. 27T/140/2019, právoplatný 08. 10. 2020) a bol odsúdený na trest odňatia slobody podmiennečne na 15 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 15 mesiacov do 08. 01. 2022 a trestný čin podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona (zločin vydierania - rozsudok sp. zn. 1T/8/2020, právoplatný 03.08.2020) a bol odsúdený na trest odňatia slobody podmiennečne na 18 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky do 03. 08. 2022. Z výpisu CESDAP vyplýva, že obžalovaný mladistvý bol priestupkovo riešený celkovo 8-krát a to za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. m), písm. l), § 47 ods. 1 písm. c), § 49 ods. 1 písm. d) (opakovane), písm. e) zák. č. 372/1990 Zb.; ďalej podľa § 8 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z.; ako aj podľa zák. č. 355/2007 Z. z.

Okresný súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, keď sa ku skutku priznal, tento oľutoval a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, pretože obžalovaný mladistvý bol pred spáchaním skutku už súdne trestaný. Okresný súd zároveň prihliadol na okolnosť, že k spáchaniu prejedávaného skutku došlo v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia.

Okresný súd uložený trest (2 roky 9 mesiacov) považoval za dostatočný s poukazom na potrebu individuálnej i generálnej prevencie a ochranu spoločnosti a to aj napriek tomu, že bol uložený na dolnej hranici trestnej sadzby určenej podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona a prihliadol na to, že sa jedná o mladistvého páchatela.

Okresný súd nevhliadol dôvody postupovať pri uložení trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d) a § 39 ods. 4 Trestného zákona a mimoriadne znížiť trest, ako ani § 44 Trestného zákona a upustiť od uloženia ďalšieho trestu, nakoľko podľa názoru okresného súdu doteraz uložené podmiennečné tresty odňatia slobody nevedli k náprave páchatela a obžalovaný sa vo svojom nízkom veku dopustil už troch zločinov v krátkej dobe. Okresný súd nevidel u obžalovaného ml. snahu po náprave, nevedie riadny život a ospravedlnením nie je ani to, že pochádza z 8 súrodencov a matka o deti nejaví záujem, pretože ich opustila.

Okresný súd uviedol, že vzhľadom na charakter páchanej trestnej činnosti možno jednoznačne konštatovať, že doteraz uložené tresty a výchovný vplyv rodiny nevedli k náprave osoby páchatela. Zároveň konštatoval, že obžalovaný ml. sa počas hlavného pojednávania arogantne usmieval, preto mal za to, že ani samotné prejednanie skutku naňho nemalo výchovný vplyv. S poukazom na § 49 ods. 2 Trestného zákona okresný súd pristúpil k uloženiu nepodmienečného trestu odňatia slobody. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o prvý takýto trest, okresný súd ho uložil na spodnej hranici trestnej sadzby upravenej podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona. A napokon s poukazom na § 117 ods. 4 Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu pre mladistvých.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný a to proti výroku o treste a proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo.

Vo svojom písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že počas celého trestného stíhania riadne spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a so súdom, na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine a svoje konanie ľutuje stále. Podľa jeho názoru mu okresný súd mal priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l), písm. n) Trestného zákona a na strane druhej nemusel prihliadať na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Poukázal na skutočnosť, že v čase spáchania skutku mal 17 rokov a v konaní proti mladistvým je akcentované predovšetkým na výchovné pôsobenie uloženého trestu. Namietal, že okresný súd neakceptoval ním navrhnutý postup podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona a aplikoval ustanovenie § 38 ods. 5 Trestného zákona. Podľa jeho názoru mal súd tiež zohľadniť, že nikdy nebol vo výkone trestu odňatia slobody, čo predstavuje najradikálnejší a najtvrdší spôsob potrestania v podmienkach SR. Upozornil odvolací súd, že o tom, že by sa na hlavnom pojednávaní arogantne usmieval alebo robil akékoľvek iné arogantné gestá, nemá žiadnu vedomosť a tiež, že súd je povinný prihliadať aj na osobnosť mladistvého, jeho osobné, rodinné a sociálne pomery. Vyslovil názor, že na jeho prevýchovu postačuje výkon trestov, ktoré aktuálne vykonáva, sú u neho splnené nielen všetky zákonné podmienky potrebné pre upustenie od uloženia súhrnného trestu alebo upustenia od uloženia ďalšieho trestu podľa § 44 Trestného zákona, ale aj zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Trestného poriadku zrušil a v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol sám tak, že u obžalovaného podľa § 44 Trestného zákona upustí od uloženia súhrnného trestu alebo ďalšieho trestu, príp. primerane zníži trest, alebo podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vráti okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavila prokurátorka krajskej prokuratúry, obhajca obžalovaného a obžalovaný. Verejné zasadnutie na odvolacom súde sa konalo v neprítomnosti poškodeného a zákonného zástupcu obžalovaného.

Prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné, zástupca úradu práce, sociálnych vecí a rodiny uviedol, že rozhodnutie necháva na úvahu súdu, obhajca obžalovaného navrhol odvolaniu vyhovieť a nad rámec uviedol, že obžalovaný medzičasom dovŕšil 18. rok svojho veku a je otázne potom zaradenie obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu pre mladistvých a napokon obžalovaný žiadal, aby odvolací súd prihliadol na skutočnosť, že je mladistvý a žiadal o uloženie primeraného trestu.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným v ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone.

Senát Krajského súdu v Trnave preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že obžalovaný sa na hlavnom pojednávaní priznal k spáchaniu skutku uvedeného v obžalobe, skutok oľutoval, na otázky súdu I. stupňa v zmysle § 333 ods. 3 Trestného poriadku odpovedal áno, na návrh prokurátora konajúci okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku, zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná a následne vykonal dokazovanie súvisiace s výrokom o treste.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že dokazovanie bolo v tomto smere vykonané zákonnou a procesne správnou formou v potrebnom rozsahu.

V prvom rade treba konštatovať, že okresný súd v napadnutom rozsudku pri ukladaní trestu nesprávne použil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, z čoho vyplynulo aj nesprávne ustálenie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a s tým súvisiacia aplikácia ustanovenia § 38 ods. 3 Trestného zákona. Okresnému súdu uniklo, že jeden spáchaný zločin odôvodňoval aplikáciu § 38 ods.

5 Trestného zákona, avšak za ďalší zločin bol právoplatne odsúdený až po tom ako spáchal skutok v tomto konaní.

Odvolačný súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, nakoľko sa obžalovaný priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval a nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť.

Pokiaľ ide o námietky obžalovaného o potrebe priznania mu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, tak odvolací súd sa s jeho argumentáciou nestotožnil. Zo spisového materiálu nevyplýva jeho spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní, keď sa ku skutku nepriznal a neopísal presne skutočnosti, ktoré tvorili skutkový dej spáchaného zločinu.

Z odpisu registra trestov obžalovaného vyplýva, že bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 03.08.2020, sp. zn. 1T/8/2020 odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona. Keďže sa opätovne dopustil spáchania zločinu, v prejednávanej veci bolo nevyhnutné aplikovať § 38 ods. 5 Trestného zákona. Bolo tak potrebné obžalovanému pri aplikácii ustanovenia § 38 ods. 3, ods. 5 Trestného zákona (a samozrejme pokiaľ ide o mladistvého aj § 117 ods. 1 Trestného zákona) ukladať trest v upravenej trestnej sadzbe 2 roky 9 mesiacov - 3 roky 2 mesiace.

Odvolačný súd však vyhodnotil, že v predmetnej trestnej veci je možné postupovať v zmysle stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 44/2017 a teda podľa § 39 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona per analogiam. K vyhláseniu obžalovaného o vine treba uviesť, že takéto vyhlásenie je z hľadiska ďalšieho postupu súdu veľmi významné, keďže v rozsahu priznania obžalovaného sa nevykonalo kontradiktórne hlavné pojednávanie. Odvolací súd zastáva ten právny názor, že vyhlásením viny obžalovaným, ktoré je neodvolateľné, zakladá možný zákonný postup pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby odňatia slobody v súlade s ustanovením § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona obzvlášť vtedy, keď ide o mladistvého páchatel'a, ktorý ešte nebol vo výkone trestu odňatia slobody. Odvolací súd z uvedeného dôvodu po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste a pri posudzovaní výmery trestu odňatia slobody a posudzovaní spravodlivosti ukladaného trestu uložil obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanoveného trestu odňatia slobody a to trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 3 mesiace.

Odvolačný súd dodáva, že aj keď ide o osobu mladistvú, iný trest ako trest nepodmienečný neprichádzal do úvahy (t. j. ani upustenie od uloženia ďalšieho trestu) a to najmä na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil opätovného spáchania zločinu a to napriek plynutiu skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia.

Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu pre mladistvých, treba uviesť, že odvolací súd ho nemohol zaradiť do iného ústavu, nakoľko odvolanie v neprospech podané nebolo.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výrokoch tohto rozsudku krajského súdu.

Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.